

### **ZESTAW 3.**

**Juliusz Słowacki**

*Balladyna* (fragmenty)

#### **Akt II, scena 1**

[...]

**ALINA**

*z głębi lasu*

Siostrzyczko moja! siostrzyczko kochana!

A gdzie ty?...

**BALLADYNA**

Jaki śmiech w Aliny głosie!

Musi mieć pełny dzbanek...

*Alina wchodzi.*

[...]

**ALINA**

Czy masz pełny dzbanek?

**BALLADYNA**

Nie...

[...]

**ALINA**

To źle, różyczko...

Ja mam dzban pełny, mniej jedną maliną.

**BALLADYNA**

Weź tę malinę z mego dzbanka.

**ALINA**

Miła!...

Siostrzyczko moja, powiedz, gdzieżeś była?

Wyszliśmy razem, miałaś dosyć czasu [...].

**BALLADYNA**

Wyłazą

Z twojego dzbanka maliny jak węże,

Aby mię kąsać żądłami wymówek.

Idź i bądź panią! [...]

**ALINA**

A wstydz się, siostró... proszę cię, nie bolej

Nad moim szczęściem.

**BALLADYNA**

Cha! Cha! Cha!

**ALINA**

Co znaczy

Ten śmiech okropny? siostró! czy ty chora?

Jeżeli wielkiej doznajesz rozpaczy,

To powiedz... Ale ty kochasz Kirkora?

Ty bardzo kochasz? Siostró, powiedz szczerze!

Bo widzisz, rybko, są inni rycerze,

Jak będę panią, to ci znajdę męża...

**BALLADYNA**

Ty będziesz panią? ty! ty!

*Dobywa noża.*

**ALINA**

Balladyna!...

Co ten nóż znaczy?...

**BALLADYNA**

Ten nóż?... to na węża

W malinach...

[...]

**ALINA**

*wstając*

Miła!...

Co tobie?

**BALLADYNA**

*ze wzrastającym pomięszaniem*

Gdybym cię, siostrze, zabiła?...

**ALINA**

Co też ty mówisz?

**BALLADYNA**

Daj mi te maliny!...

**ALINA**

A kto wie, siostrze? gdybyś poprosiła,

Pocałowała usteczka Aliny,

Może bym dała?... spróbuj, Balladynko...

**BALLADYNA**

Prosić?...

**ALINA**

Inaczej żegnaj się z malinką.

**BALLADYNA**

*przystępując*

Co?...

**ALINA**

Bo też widzisz, siostró, że ten dzbanek  
To moje szczęście, mój mąż, mój kochanek,  
Moje sny złote i mój ślubny wianek,  
I wszystko moje...

**BALLADYNA**

*z wściekłością natrętną*

Oddaj mi ten dzbanek.

[...]

Oddaj mi... bo!...

**ALINA**

*z dziecinnym naigrawaniem się*

Bo!... i cóż będzie?...

Bo?... Nie masz malin, więc suche żółędzie

Uzbierasz w dzbanek – czy wierzbowe liście?...

I tak... ja prędzej biegam, i przez miedzę

Ubiegnę ciebie...

**BALLADYNA**

Ty?...

**ALINA**

A oczewiście,

Że ciebie w locie, siostrzyczko, wyprzedzę...

**BALLADYNA**

Ty!

**ALINA**

O! nie zbliżaj się do mnie z takimi

Oczyma... Nie wiem... ja się ciebie boję.

## BALLADYNA

*zbliża się i bierze ją za rękę*

I ja się boję... połóż się na ziemi...

Położ... ha!

*Zabija.*

Źródło: Juliusz Słowacki Juliusz, *Balladyna*, oprac. Mieczysław Inglot, Zakład Narodowy im. Ossolińskich – Wydawnictwo, Wrocław 1984.

### Zadanie 1.

**Na podstawie znajomości całej lektury oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń.**

**Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.**

Z przedstawionej sytuacji wynika, że przyroda sprzyja młodszej dziewczynie.	<b>P</b>	<b>F</b>
Didaskalia w zacytowanym fragmencie informują o wyglądzie bohaterek.	<b>P</b>	<b>F</b>

### Zadanie 2.

**Przeczytaj podany fragment i wykonaj zadanie.**

## ALINA

*z dziecinnym naigrawaniem się*

Bo!... i cóż będzie?...

Bo?... Nie masz malin, więc suche żołądzie

Uzbierasza w dzbanek – czy wierzbowe liście?...

I tak... ja prędzej biegam, i przez miedzę

Ubiegnę ciebie...

**Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**

W zacytowanym fragmencie Alina odnosi się do siostry

- A. z uległością.
- B. ze strachem.
- C. ze złością.
- D. z drwiną.

### Zadanie 3.

Jakie emocje siostr zostały przedstawione za pomocą wskazanych zabiegów stylistycznych? Odwołując się do przytoczonego fragmentu, uzupełnij tabelę.

Zabieg	Cytat	Emocje
Wykrzyknienie w wypowiedzi Balladyny		
Zdrobnienie w wypowiedzi Aliny		

### Zadanie 4.

Na podstawie wypowiedzi Aliny wyjaśnij, czego symbolem jest jej dzban pełen malin. Nie cytuj.

#### ALINA

*Bo też widzisz, siostro, że ten dzbanek  
To moje szczęście, mój mąż, mój kochanek,  
Moje sny złote i mój ślubny wianek,  
I wszystko moje...*

.....  
.....  
.....

### Zadanie 5.

Odwołując się do znajomości całego utworu Juliusza Słowackiego, ustal kolejność wymienionych zdarzeń. W tym celu wpisz w kolejnych okienkach tabeli odpowiednie oznaczenia literowe A–D.

- A. Wygnanie matki z zamku przez Balladynę.
- B. Zawarcie sojuszu między Balladyną a Kostrynem.
- C. Pokonanie Kirkora podczas bitwy pod Gnieznem.
- D. Pojawienie się czerwonego znamienia na czole Balladyny.

1.	2.	3.	4.

**Zadanie 6.**

Na podstawie znajomości całego utworu Juliusza Słowackiego napisz, kto i w jakich okolicznościach wypowiedział zacytowane słowa.

*Ach! Parki! Parki! Parki niełaskawe*

*Przecięły srebrną nitkę jej żywota;*

*Może też z nieba jaka gwiazda złota*

*Pozazdrościła mej kochance blasku*

*W oczach, i oczom zawrzeć się kazala.*

.....

.....

.....

**Zadanie 7.**

Na forum dyskusyjnym toczy się rozmowa, czy bohaterowie określani jako czarne charaktery są potrzebni w literaturze i filmie. Zabierz głos w dyskusji – napisz komentarz, w którym przedstawisz swoje stanowisko i je uzasadnisz. W argumentacji odwołaj się do *Balladyny* Juliusza Słowackiego oraz innego dzieła literackiego lub filmowego.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**Zadanie 8.**

Narodowe Czytanie to ogólnopolska akcja wspólnego czytania największych dzieł literatury polskiej. W 2020 r. do listy utworów biorących udział w akcji dołączono *Balladynę* Juliusza Słowackiego. Sformułuj dwa argumenty uzasadniające słusność wyboru tego właśnie dzieła.

.....

.....

.....

.....

.....

### Zadanie 9.

**9.1. W którym z podanych wypowiedzeń występuje błąd? Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**

- A. Obudziwszy się z zimowego snu, Goplana wydała chochlikom polecenia.
- B. Dążąc do wyznaczonych celów, Balladyna popełniała kolejne zbrodnie.
- C. Zbierając maliny, Alina marzyła o tym, by zostać żoną Kirkora.
- D. Wydając na siebie wyrok, piorun spadł na Balladynę.

**9.2. Przekształć błędne wypowiedzenie z zadania 9.1. tak, aby było poprawne i zgodne z treścią lektury.**

.....  
.....

### Zadanie 10.

**Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**

Aby nie zmienić sensu wypowiedzenia *Nie masz malin, więc suche żołędzie / Uzbierasz w dzbanek – czy wierzbowe liście?*, podkreślony spójnik można zastąpić słowem

- A. *lub*.
- B. *zatem*.
- C. *jednak*.
- D. *tymczasem*.